

zete elismerésére, hálijára tarthat számot. S ez nem fog hiányozni. A könyv, szerzőjének mindenha szép emléke leszen, aere perennius, soha nem rozsdásodó, el nem múltó.

Sok ilyen főurat és sok ilyen könyvet kívánunk magyar hazánknak!

Cs. V. E.

Magyar Minerva. *A magyarországi múzeumok és könyvtárak címkönyve. Közrebocsátja a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége.* I. évfolyam. 1900. Gróf Széchenyi Ferencz arczképével. Budapest. Kiadja az Athenaeum irod. és nyomdai r. társulat. 1900. 8-r. XVIII + 391 old. 1 lev.

Régóta éreztük olyan kézikönyv hiányát, a mely a hazai tudományos intézeteket, első sorban a könyvtárakat röviden, czímtár formájában ismerteti. Ha a magyar könyv- és levéltárakról valamilyen felvilágosító adatot kerestünk, szégyen szemre a külföldi munkákhoz kellett nyúlnunk, a melyek többnyire megbízhatatlanok s a legnagyobb mértékben hiányosak voltak. Most végre a múzeumok és könyvtárak főfelügyelősége, a mely rövid fennállása alatt már igen sok hasznos munkát végzett, segített a bajon s kiadta a hazai könyvtárak és múzeumok címkönyvét.

Az első kötet, illetve az első évfolyam — mert a Magyar Minerva minden évben meg fog jelenni — 229 helyen elosztott 696 könyvtárról és 61 múzeumról tartalmaz adatokat.

Mindeniknél el van mondva az intézet dióhéjba foglalt története, mai állapota, nagysága, tisztviselői; sőt nem egynél még a benne őrzött legkiválóbb darabok is fel vannak említve.

Érdekes a Magyar Minerva adatai alapján egy pillantást vetni nagyobb városaink művelődési állapotára. Mondanunk sem kell, hogy Budapest tudományos intézetek dolgában hasonlíthatatlannúl felette áll az ország többi városainak. Van 113 könyvtára és 9 múzeuma, a melyek mind el vannak látva könyvgyűjteményekkel is. Utánna sorrendben így következnek a többi városok: Pozsony 20 könyvtár, 1 múzeum, Kolozsvár 15 ktár, 1 múz., Temesvár 14 ktár, 1 múz., Nagy-Szeben 12 ktár, 4 múz., Kassa 11 ktár, 1 múz., Szeged 11 ktár, 1 múz., Kecskemét 10 ktár, 1 múz., Sopron 10 ktár, 1 múz., Győr 9 ktár, Eperjes 8 ktár, Pécs 8 ktár. Hét könyvtára van a következő városoknak: Brassó, Esztergom (1 múzeum), Miskolcz, Nagybánya, Nagy-Kanizsa és Vác; hat ezeknek: Arad (1 múzeum), Debreczen (1 múz.), Nagy-Szombat, Nagy-Várad (1 múz.), Nyiregyháza (1 múz.), Nyitra, Szamosújvár, Székesfejérvár. Ötöt találunk Besztercebányán, Egerben, Körmöcbányán (1 múzeum), Nagy-Becskeken, Selmeczbányán és Szabadkán (1 múzeum); négyet Fiumében (1 múz.), Keszthelyen (1 múz.), Kis-Martorban, Léván, Lőcsén, Magyar-Óváron (1 múz.), Maros-Vásárhelyt, Máramarosszigeten, Pápán, Rozsnyón, Szatmá-

ron, Székely-Udvarhelyen, Szombathelyen (1 múz.), Ungvárott, Veszprémben és Zomborban (1 múzeum.)

A kötetet Schönherr Gyula dr. és Esztegar László dr. szerkesztették. Feladatuk legfontosabb része a rengeteg anyag egybegyűjtése volt. Ezt a munkámat azonban az első kötet kiadásával nem fejezték be; minden újabb folyam pótlásokat s igazításokat fog hozni. Egy megközelítőleg teljes és tökéletes névkönyv hosszú évek múlva lesz csak összeállítható. Hogy egyáltalán sikerüljön, ahhoz a szerkesztők buzgalma nem elegendő; feltétlenül szükség van az egyes intézetek vezetőinek közremunkálására is. Reméljük, hogy a könyvtárnokok s az egész magyar tudós világ, látva, mekkora segítséget nyert tudományos kutatásaihoz a Magyar Minervában, készségesen rendelkezésére bocsátja a szerkesztőségnek a szükséges adatokat.

Az első kötet élén Széchenyi Ferencz grófnak a Magyar Nemzeti Múzeum alapítójának rövid, de érdekes életrajza áll, Fraknoi Vilmos püspök tollából. Méltóbban nem lehetett volna a Magyar Minervát megnyitni.

A kötet nyomdai kiállítása dicséretére válik az Athenaeumnak. Csak egyet kell kifogásolnunk, az évkönyv sárgás-fehér vászonnal bevont kötését. Ez egy gyakran forgatott s így a piszkolódásnak és kopásnak erősen kitett könyvre sehogy sem illik. Reméljük, ezen a csekély hibán jövőre segíteni fog az áldozatkész kiadóhivatal.

Cs.

FOLYÓIRATOK SZEMLEJE.

I.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

Az **Egyetemes Philologiai Közlöny**. XXIV. évf. 4. füzetében (1900 április) *Katona Lajos* behatóan ismerteti a *Gesta Romanorum* gyulafejérvári kéziratát. — Az 5. füzetében (1900 május) *Fináczy Ernőtől* Adalékok a jezsuiták iskolai színjátékainak történetéhez című közlemény első része olvasható. — *Váczy János* ismerteti ugyancsak *Fináczy* nak a *Mária Terézia* korabeli magyar közoktatásügyről szóló könyvét. *Binder Jenő* pedig *Katona Lajos* *Gesta Romanorum* kiadását.

Az **Erdélyi Múzeum**. XVII. kötetének 3. füzetében (1900 márczius 15.) *Török István* ismerteti az erdélyi ev. ref. főconsistoriumnak fölterjesztését az erdélyi főkormányshékhöz *Barth Péter* szebeni nyomdásznak 1782-ben szabadalomért benyújtott kérése ügyében. — *Tóth Ernő* folytatja I. és II. *Apafi Mihály* naplóinak közlését. — *Domján István* a Székely